

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

XI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

17 – 18 ЖОВТНЯ 2023 р.

«ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ»

м. Одеса

УДК 330.34:005.35(477"20")

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали ХІ Міжнародної науково-практичної конференції 17-18 жовтня 2023 року. Одеса: Одеський національний технологічний університет, 2023. – 663 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Козак К.Б. - д-р екон. наук, професор, директор ННІПЕіМ ім. Г. Е. Вейнштейна ОНТУ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. – к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. – д.е.н., проф., Баранюк Х.О. – к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. – д.е.н., проф., Павлов О.І. – д.е.н., проф., Седікова І.О. – д.е.н., проф., Ніколюк О.В. – д.е.н., проф., Козак К.Б. – д.е.н., проф., Соловей А.О. – к.і.н., доц., Згадова Н.С. – к.е.н., доц., Маркова Т.Д. – к.е.н., доц., Волкова А.Ю. – ас., Мільчева В.В. - PhD, доц., Новикова В.С.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

ФОРМУВАННЯ СТАЛИХ ЛАНЦЮГІВ ПОСТАЧАННЯ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ ПРОДУКЦІЇ

**Школьний О.О., д.е.н., професор
Уманський національний університет садівництва**

Обмеженість доступу аграрних підприємств до зовнішніх ринків зумовлює необхідність залучення стратегій конкурентного позиціонування та диверсифікації. Нині в експорті агропродовольчої продукції значну частку займають товари з низькою доданою вартістю. Формування сталих ланцюгів постачання продовольчих товарів вимагає структурного врегулювання та відповідних регуляторних заходів.

За допомогою управління потоками сировини, готової продукції, фінансових та інформаційних ресурсів механізми агропродовольчої логістику координують підприємства, які на основі підприємницьких зв'язків сприяють формуванню ланцюгів постачання, охоплюючи сфери виробництва та розподілу. При цьому важливо гарантувати відповідність параметрів сільськогосподарської продукції стандартам на етапі первинного виробництва та підтримувати якісні характеристики в процесі просування продовольчих товарів логістичними ланцюгами постачання до кінцевих споживачів на внутрішньому та зовнішньому ринках.

В процесі стратегічного позиціонування підприємства застосовують стратегії мінімізації сукупних логістичних витрат, підвищення рівня якості логістичного сервісу, ощадливої логістики, оптимізації видатків щодо елементів логістичної інфраструктури, а також залучення логістичного аутсорсингу [1, с.68]. Конкурентні переваги суб'єктів підприємництва, які здійснюють постачання продукції на глобальний ринок продовольчих товарів, підтримуються за допомогою формування ключових компетенцій, досягнення синергетичного ефекту [2, с.129] в умовах партнерських відносин, за чіткого технологічного моніторингу та безперебійного функціонування логістичної інфраструктури. Ефективні глобальні логістичні ланцюги постачання агропродовольчої продукції формуються на основі ринкових трансакцій, довгострокових контрактів, короткострокових угод, функціонування стратегічних альянсів і вертикально інтегрованих структур, спроможних забезпечити синергетичний ефект.

Посилення вимог споживачів щодо безпечності продовольства та дотримання принципів екологічного підприємництва зумовлює необхідність вдосконалення сфери управління логістикою. У процесі просування продовольчих товарів логістичними ланцюгами зростає ризик пошкодження шкідниками та хворобами, псування, забруднення сторонніми речовинами, а також порушення умов узгодженості дій учасників логістичного ланцюга руху продукції. Експортно-орієнтованим

суб'єктам логістичної інфраструктури важливо забезпечити навчання персоналу та відповідну технологічну підтримку з метою налагодження належної координації в ланцюгах постачання, спрямованої на гарантування безпечності продовольчих товарів, ідентифікації проявів шахрайства, недопущення хімічного та мікробіологічного забруднення.

Процес просування продукції мережами постачання супроводжується використанням різних стандартів та правил, що застосовуються у країнах-учасницях експортно-імпортних відносин. Чітка ідентифікація походження готових продуктів та інгредієнтів сприяє запобіганню шахрайським схемам і фальсифікаціям, а також зміцненню довіри до вітчизняної сільськогосподарської продукції.

Важливою передумовою функціонування глобальних ланцюгів постачання продовольчих товарів з високою доданою вартістю є ефективна система відстеження траєкторії їх руху від первинного виробника до кінцевого споживача, яка спроможна здійснювати моніторинг проблемних логістичних ділянок за параметрами *ex post* та *ex ante* із залученням сучасних технологічних рішень (зокрема це оптичні системи, бездротові сенсорні мережі, радіочастотна ідентифікація, блокчейн).

Ланцюги постачання харчових продуктів, орієнтовані на відстеження, спроможні оперативно реагувати на зміни структури та дислокації окремих партій товарів, які рухаються логістичними мережами. За необхідності можна змінити траєкторію руху та пункт призначення, враховуючи принципи ощадливої логістики.

Отже, переважно сировинний характер параметрів експорту вітчизняної агропродовольчої продукції вимагає перегляду структурних елементів аграрної політики і залучення регуляторних механізмів щодо забезпечення сталого розвитку аграрної логістики.

Посилення вимог із боку зацікавлених сторін потребує підвищення ефективності логістичної підтримки експортно-орієнтованого сільського господарства. Глобальні конкурентні переваги суб'єктів підприємництва, що забезпечують експортні поставки продовольства, підтримуються партнерськими відносинами, спрямованими на забезпечення принципів етичного підприємництва у глобальних ланцюгах поставок, які можуть сприяти досягненню синергетичного ефекту за допомогою ринкових трансакцій, довгострокових контрактів, короткострокових угод та стратегічних альянсів в умовах функціонування інтегрованих структур.

Література

1. Коваленко Г. О., Чукіна І. В. Логістичні стратегії сільськогосподарських підприємств. *Агросвіт*. 2021. № 1-2. С. 65–70. DOI: [10.32702/2306-6792.2021.1-2.65](https://doi.org/10.32702/2306-6792.2021.1-2.65)

2. Радченко О. П. Проблеми та перспективи функціонування національних логістичних систем на ринках аграрної продукції. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління*. Зб. наук. пр. Т. 21. 2022. № 2(51). С. 126–136. DOI: [10.18524/2413-9998.2022.2\(51\).274369](https://doi.org/10.18524/2413-9998.2022.2(51).274369)

ІНТІВ ОНІТІ

66.	Чвертко Л.А., Пуголовко І.С. ВАЖЛИВІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВІТНІХ ІНСТРУМЕНТІВ ВЗАЄМОДІЇ ПЛАТНИКА ПОДАТКІВ ТА КОНТРОЛЮЮЧОГО ОРГАНУ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПОДАТКОВОГО АУДИТУ.....	239
67.	Чекановська Л.Б., Муха Р.А. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ ЗАКЛАДІВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА.....	243
68.	Черкашина Ю.В. ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	247
69.	Шевякова Г.О. ЕФЕКТИВНИЙ САЙТ ТА АКТУАЛЬНІ ІНСТРУМЕНТИ ЗАЛУЧЕННЯ ЦІЛЬОВОЇ АУДИТОРІЇ.....	249
70.	Школьний О.О. ФОРМУВАННЯ СТАЛИХ ЛАНЦЮГІВ ПОСТАЧАННЯ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ ПРОДУКЦІЇ.....	252
71.	Басюркіна Н.Й. ЕКОНОМІЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ	255
72.	Okulicz-Kozaryn W. STUDY OF POLISH AND UKRAINIAN SCIENTISTS' PUBLICATION ACTIVITY IN THE FIELD OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE.....	259
73.	Петькова О.О., Верхівкер Я.Г. ЕКОНОМІКА АСЕПТИЧНОГО КОНСЕРВУВАННЯ ПЛОДОВИХ ПЮРЕ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ У ТЕХНОЛОГІЇ ХАРЧОВИХ ВИРОБНИЦТВ.....	263
74.	Карпінська Г.В. МОДЕЛЮВАННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВ.....	265
75.	Соколюк К.Ю. РОЛЬ ЛОГІСТИКИ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	269
76.	Шалений В.А. АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ТА МЕНЕДЖМЕНТ РИЗИКІВ В УМОВАХ СИСТЕМНИХ ЗАГРОЗ.....	272
77.	Мартиросян І.А., Момот В.Ю. СТАН ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	276
78.	Памбук С.А., Шенгелая М.В. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ФРУКТОВО-ЯГІДНИХ КОНДИТЕРСЬКИХ ВИРОБІВ.....	280